GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 8.

W Poniedziałek Dnia 1. Lutego 1796.

Z Wiednia d. 23. Stycznia.

Od dawnego czasu rozpoczęta kommissya graniczna, pomiędzy J. Cesarską M. i Portą Ottomańską, poułatwieniu dobrowolnie z obydwoch stron zachodzących trudności, ukończyła na d. 28 Listopada r. z. swoie dzieło. Fortyce Dresnik i Tszetin ze wszystkiemi do nich przyległościami, i wzdłuż Corany i Unny rzek, leżący przed tym od Bosniaków posiadany kray są do dziedzicznych kraiów Cesarza Jmć przyłączone, a trzy Tureckie fortyce Novi, Dobica i Berbir, stosownie do ugody Szystowskiey Turkowi nazad powrocone. Zamiana dzieła granicznego z podpisem Feldmarszałka Barona Schlaum, Kawalera ord. S. Teressy z iedney, a Baiuka Kucznardischi Jsmail Jsmeti Effendi z drugiey strony, na d. 23 Grudnia r. z. nastąpiła, i zaraz potym pooddawano sobie na wzaiem wyżey wymienione fortyce.

Z Włoch dnia 6. Stycznia.

Listy z Genui d. 2 Stycznia, donoszą iż Francuzi takie położenia biorą, które bliskie iakieś przedsięwzięcie oznaczaią; większa część woyska poszła ku Ceva; Jenerał Scherer poiechał do Nicy, aby się tam, względem niektórych potrzebnych dyspozycyi, z kommissarzami Dyrektoryatu rozmowił.

Ci kommissarze wydali Odezwę, w którey wyrzucaią Genueńskiemu ludowi, iakoby sobie, przywłaszczył po cofnieniu się armii Austryackiey, pozostawiane, przez nią sprzęty, broń, i inne bagaże, do których tylko sami Francuzcy żołnierze maią prawo. Zalecaią więc kommissarze wykonawczego Dyrektoryatu Francuzkiego, wszystkim poddanym Genueńskim, aby w 24. godzinach powrocili dobrowolnie wszystkie zabrane lub zakupione rzeczy, które tylko należały do armii Austryackiey lub do poiedeńczych żołnierzy; a w przeciwnym razie, woysko Francuzkie przetrzęsie wszystkie domy, i gdzie znaydzie iaką rzecz, tedy taiący ią, będzie iako burzyciel publicznego porządku ukaranym; od czego ich ani neutralność, ani przyiaźń Rzeczypospolitey Genueńskiey niezasłoni.

Niedaleko Genui stoi Hiszpańska flotta.

Z Londynu dnia 12 Stycznia.

W Sobotę rozeszła się na banku wieść, iakoby przybyło z Kale do Dower dwoch kommissarzy Francuzkich do rozpoczęcia negocyacyi pokoiu; tylko że podobne nowiny pochodzą za zwyczay z ducha spekulacyi bankierów, i znikną tak prędko, iak i powstaną. Podług teraźnieyszego położenia rzeczy, potrzeba sobie bardziey życzyć, iak się coś podobnego spodziewać. — W obydwoch woiennych portach Plimut i Portsmut, pracuią z wielkim pospiechem aby iak nayprędzey znaczną woienną flottę wystawić, z własza iż w nienaylepszym porozumieniu iesteśmy do tąd z Hiszpanią. Oboz S. Rocha bardzo znacznie niedawno

powiększonym został; stoi tam wciąż 14,000 Hiszpanów.

Na d. 26 Grudnia stała na rzece Tago Hiszpańska woienno – transportowa flotta, która odprowadzała nazad z Mallaga i Kadyx, podług traktatu od Portugalii przeciwko Fracuzom dostawione woyska; wszystkich razem rachuia 2609 ludzi.

Kilku deputowanych z dyrektorów bankowych, mieli w sobotę z P. Pittem i innemi ministrami w iakimś ważnym interessie konferencyą. Tego samego dnia miał i tayny gabinet swoie posiedzenie względem zaszłych niedawno facyend pieniężnych i o dyskontowaniu wexlów. Pokazuie się iż wielkie summy gotowych pieniędzy poszły ztąd do Francyi i do Hollandyi; spólnik wielkiego tu iednego bankiera był dwa razy w tey mierze indagowanym.

Dnia wczorayszego otworzono w banku Xięgi do zapłacenia połroczney prowizyi kapitalistom; w kilka minut odebrało kilku swoie pieniądze, na które z niecierpliwością czekali, ponieważ w ostatniey pożyczce tak daleko uciśnieni byli, iż się w swoich własnych intereſsach musieli powikłać. Cała summa prowizyi wynosi 5 i poł f. szt, która się przecię po odebraniu po między ludźmi rozeydzie. Od z konsolidowanych długow po 3 od sta, wynosi 4. milliony 279,000 f. szt. na rok,

Przyszłego wtorku, będzie przedsięwzięta sprawa aresztowanych Crosfield, Smith, Higgins i Lemaitre, posadzonych iakoby zaprawioną trucizna sztrałą godzili na życie króla; wnet się tedy okaże czy co iest w tym prawdy.

Wiadomości od 6 donoszą nam z Kale, iż przyszedł tam rozkaz, aby Xcia Choiseul, zaprowadzono do Paryża, gdzie ma na nowo przed sąd bydź stawionym.

Uzupełniania teraz te regimenta, które były pod Jenerałem Doyle na brzegi Francuzkie wyprawione, i są do Zachodnichindyy przeznaczone. Mieysce ieneralnego zgromadzenia wszystkich wypraw w tamte strony iest Martynika. – Admirał Gardner wyszedł wczoray z swoia eskadrą z Portsmut na morze; w krotce będzie tam ieszcze 12 liniowych okrętów gotowych. – Całe koryto Sekwany, gdzie do morza wpada, iest teraz Angielskiemi okrętami okryte; nawet z Havre niemoże wyyść zaden okręt Francuzki.

Przeszły poseł Hiszpański, Margrabia del Campo, który na posła Hiszpańskiego do Paryża iedzie, odebrał w podarunku od Króla, suto brylantami osadzony iego portret.

Do małey wyspy Marcou, na brzegach Francuzkich, poszło ieszcze więcey woyska z Guernesey.

Do zachodnichindyy przeznaczona flotta Admirała Christian, musi ieszcze zawsze z przeciwnemi od zachodu wiatrami walczyć, i codziennie przychodzą ieszcze okręty od niey nazad do naszych portów. W Madeira zatrzyma się spomniony Admirał 14. dni czekaiac, aż do niego przybędą wyszłe ieszcze do iego flotty ztąd okręty. Zebrane w okolicach Kork, do zachodnichindyy przeznaczone woyska, składaią się z 7. regimentów letkiey dragonii i 7. regimentów piechoty; każdy regiment liczy 1000 ludzi

Irlandzki parlament zgromadzi się d. 21. t. m. – Nadzwyczayne teraźnieysze ciepło wiele tu chorób wznieciło.

Okręt Astrolabe, który krótko przed wybuchnieniem rewolucyi Francuzkiey, wyszedł pod kommendą kawalera Peyrous i z drugim innym okrętem na odkrycie nowych kraiów i dotąd za zgubiony był osądzonym. Niektóre Indyyskie okręty przyniosły nam wiadomość iż powracaiąc nazad przylądował w roku 1794. do wyspy Java, gdzie dowiedziawszy się o zaszłey rewolucyi we Francyi, iedna część ludzi iego, była za rewolucyą, a druga przeciw. Gdy oni się tak pomiędzy sobą kłócą, Hollendrzy korzystaiąc z tey okazyi wpadli i zabrali cały okręt, ze wszystkiemi mapami nowo odkrytych kraiów, a tych ichmościów iako woiennych ieńców utraktowali i po swoich osadach, porozrzucali; iednemu tylko medykowi pozwolili się do wyspy Francuzkiey udać. Brytańska

wyprawa z Bengalu, przeciwko Hollenderskim posiadłościom, odebrała rozkaz, aby dołożyła wszelkiego starania, iżby mogła tych map dostać.

Kommenderuia teraz nasza flotta na śrzodziemnym morzu: P. Jarvis Admirał niebieskiey bandery na okręcie Victory o 100. armatach P. Parker Wice admirał czerwóney bandery, na okręcie Jerzy o 98. armatach; P. Waldgrave Wice admirał niebieskiey bandery, na okręcie Barfleur o 98. armatach, i Robert Mann Admirał czerwoney bandery.

Dwanaście nayumieiętnieyszych Wschodnio-indyyskich żeglarzy, których kompania na ten rok do służby przyięła, maia bydź na przyszły miesiąc pogotowiu, do zawiezienia woyska do nowo zdobytych Hollenderskich posiadłości, do Kapu dobrey nadziei i do Trincomale na wyspie Ceylon. Ze wszystkim naięła kompania na ten rok 30. okrętów, które do roźnych mieysc, a naywięcey do Chin poprzeznaczała.

Z Korsyki d. 28. Grudnia.

Tuteyszy parlament, poczyniwszy niektòre rozporządzenia względem zmnieyszenia biskupich dziesięcin, o otwarciu Akademii i Seminarium, rozszedł się. Mówią iż się ieszcze wiele takowych dystryktow znayduie, które niechcą płacić nałożonego niedawno podatku, iże nanowo będą musieli użyć woyska przeciwko wszczętym rozruchom.

Wypis z Listu z Madrytu d. 9. Grudnia.

Kapitan fregatty Hiszpańskiey, który przybył z Trinite i Hawanny, przywiózł nam następuiące szczegóły. Przy iego odieździe Francuzi byli panami całey Gwadelupy, i należących do niey wysp, iako też i wyspy S. Łucyi; korsarze ich, zagrozili i reszcie wysp Angielskich. W Grenadzie i wyspie S. Wincentego, gdzie wszystkie rosliny cukrowe popalone, ludzie oliwkowi i murzyni, zostawszy wolnemi, złączyli się z republikanami białemi i z temi co Hugues posłał, dopomogli do tryumfu chorągwiom Francuzkim. Insurgenci Grenady pod kommendą iednego Oliwkowego, trzymaią twierdze Richemond i Szpital S. Jerzego w blokadzie. Co moment potrzeba się spodziewać, iż gdy Hugues potrafił przez swoie talenta woienne i polityczne przymusić w tamtych stronach Anglików do podzielenia swoich sił morskich, że niezadługo opanuie i Martynike, i zburzy tourzynów na innych za wiatrem Angielskich wyspach. W Jamayce z insurgenowani murzyni Gory niebieskiey, spuszczaiąc się w rowniny palili cukrowe rosliny i w pomiar swego pomykania mnożyła się ich liczba. Reputacya Jenerałów Lavaux i Rigaud, tych samych skutków dokazuie na wyspach pod wiatr, co i Hugues na wyspach za wiatrem.

Z Bazylei d. 8. Stycznia.

Osoby trzy aresztowane tu d. 29. Grudnia na żądanie P. Barthelemiego, zostały zaprowadzone do więzienia mieyskiego, aż do dalszych rozkazów. Dyrektoryat ma mieć dowody, iż podczas swego tu bawienia, poprzedali rozmaite drogie rzeczy, które im były powierzone. Bardzo się zadziwili nad swoim aresztem; ieden się z nich nazywa Meunier, drugi Papst, rodem z Minchen.

Z Konstantynopola d. 10. Grudnia.

Jest wielkie podobieństwo, iż eskadra Francuzka, ktòra niedawno do Dardanellow przybyła, nieprzywiozła ieszcze, iak powszechnie rozumiano, prezentów dla wielkiego Sułtana, ktore mu Rzeczpospolita Francuzka posyła; bo gdyby ich miała, toby tu była maiąc wciąż pomyślny wiatr do naszego portu przybyła. Zdaie się bardziey, iż ona niema innego zamiaru iak krążenie po Archipelagu, dla łapania pryzów; iakoż w samey rzeczy dała iuż tego dowody: opanowała niedawno dwa okręty ieden Austryacki, drugi Rossyyski, idące z czarnego morza, z różnemi towarami na wyspę Xant. Dwie fregatty Angielskie, które trzymały w blokadzie dwie fregatty Francuzkie w Smirnie, nieczuiąc się bydź dosyć silnemi do sprobo-

wania się z spomnioną eskadrą, iak tylko się o iey przybyciu dowiedziały, zaraz się odsunęły: iedni mówią, iż się udały ku Cerigo, dla złapania iednego armatora Francuzkiego, który w tamtych stronach pływa, i wszystkie okręty, które tylko nie są neutralne zabiera; drudzy, iż się udały ku brzegom Saloniki, aby odprowadziły przeznaczone do Londynu z tamtych stron kupieckie okręty. To iednak dodaią, iz nieopuszcza morza śrzodziemnego; na przepędzenie zimy, póydą, do któregokolwiek portu Korsyki, a na wiosnę złączą się z innemi fregattami flotty Angielskiey i powrócą na Archipelag.

Jeżeli będziemy sądzić podług tu czyniących się przygotowań, to potrzeba rozumieć, iż woyna tak bliską iest, że co tylko niewybuchnie. Ostatnich dni wyprawiono ztąd kuryerów do wszystkich rządców nadbrzeżnich kraiów, aby zbierali iak naywięcey maytków i innych ludzi do służby morskiey zdatnych, i tych aby tu na początku Kwietnia niezwłocznie dostawili, którzy będą na powiększoney znacznie i w okręty i w ludzi flocie umieszczeni. Lecznietylko to około marynarstwa się tak krzątaią, pracuią tu ieszcze bez ustanku we wszystkich fabrykach około broni, i innych rzeczy, potrzebnych do uzbroienia lądowego woyska.

Pomimo iednak tych wszystkich przygotowań, wielu naszych polityków mniemaią, iż nieprzyydzie do woyny; podług nich iuż nierychło zaczepiać Rossya, bo się nadto ściśło związała z Dworem Wiedeńskim i Berlińskim.

Z strony Persyi zaczynaią rzeczy także inną postać brać. Pomiędzy nowym Sofi rozpoczęte są negocyacye, i dosyć maią iść pomyślnie; spodziewaią się, iż w tamtych stronach, pomimo spustoszeń, które Persowie, a nawet i sami Moskale w Georgii Tureckiey poczynili, gdzie stolica iey w pień wyciętą i spaloną została, przyydzie do zupełnego pokoiu.

Powietrze morowe grasuie tu wciąż; w tych dniach wcisnęło się do domu Internuncyusza Cessarskiego, zabrało kilku służęcych, i cały dom zatrwożyło; lecz przecię ustało szczęśliwie, nieuczyniwszy więcey szkody. Drudzy ministrowie zagraniczni także się bardzo pomieszali; niemaią innego ratunku uniknąć tey plagi, iak mieszkać wciąż na wsi; chociaż i tam niemożna bydź zupełnie bezpiecznym, ale przecie lepiey iak tu.

Minister Francuzki Verninac, wydał tu ieszcze dodatek do swego urzędownego doniesienia, w którym powtórnie zbiia z większemi okolicznościami tę wieść, iakoby w Paryżu Ludwika XVIII. ogłoszono królem. Rzuca w tym piśmie bardzo uszczypliwe pociski, przeciwko iednemu z zagranicznych ministrow, przy Porcie rezyduiących, i obwinia go, iż on umyślnie rozpuścił i popierał takową wieść po Konstantynopolu. — To prawda, iż nawet listy z Wiednia zapewniaią nas o zwycięstwie konwencyi nad sekcyami Paryzkiemi.

Z Hagi d. 12. Stycznia.

Słychać iż więźniowie stanu P. Van de Spiegel i von Bentink-Rhoon, ieszcze przed zwołaniem konwencyi będą rozsądzeni.

Garnizony Herzogenbusch, Graw i Nimwegen, będą pomnożone, i wszyscy na urlopie będący żołnierze, muszą przed 15. t. m. każdy w swoim korpusie stanąć.

Rapport wydziału, względem postawienia Rzeczypospolitey w stanie obronnym, został posłowi Francuzkiemu Noel kommunikowanym.

Prowincya Frysland, która się niechciała wcale do marynarstwa dokładać, odmieniła teraz swoie przedsięwzięcie, i posłała na ten użytek 70,000. zło: h.

Bankierowie Pontoi i Syn w Amsterdamie rozpoczną znowu wypłacać swoie kontrakty, ponieważ rząd Francuzki, posłał im assygnacye do Jeneralnych Stanow, na wypłacenie im, z pozostałych ieszcze kontrybucyy znacznych summ, które wystarczą na wszystkie kontrakty dla rządu Francuzkiego poczynione.

DODATEK DO №ru 8.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Poniedziałek Dnia 1. Lutego 1796.

Z Warszawy d. 27. Stycznia.

Dnia wczorayszego o godzinie 9. zrana, w przytomności delegowanych od Rządu Pruskiego kommissarzy; po przybiano tu przy odgłosie traby na ratuszach miasta, zamku królewskim, tudziesz po wszystkich publicznych domach i magazynach orły Pruskie.— Spodziewany tu iest JW. Hoym minister Pruski, dla którego iuż pałac prymasowski wyprzątaią; do iego przybycia wszystkie dyspozycye rządowe są [illegible]ieszone.

Z Paryża d. 8. Grudnia.

Na d. 3. t. m. offiarował Dyrektoryat, z więzienia Austryackiego powròconemu reprezentantowi Camus, urząd ogólney ministra policyi; lecz ten nieznaiąc stanu Rzeczypospolitey, prosił o pozwolenie czasu do namyślenia się; ale i tak go potym nieprzyiął. Dyrektoryat mianował na to mieysce Merlina de Douay Ministra sprawiedliwości, ministrem ogólney policyi, a Genisieux, ministrem sprawiedliwości. Ostatni urząd, który Genisieux przyiął, iako wczoray Radzie pięciuset oświadczył, był nayprzód reprezentantowi Treilhard proponowany; ale go nieprzyiął.

Obywatel Desaudrais, który podczas królewskiego rządu od Barona Breteuil bardzo był protegowanym i otrzymał krzyż Ludwika S., został teraz od Dyrektoryatu na rządcę domu inwalidów wezwanym; przed wczorem zaraz rozpoczął swóy obowiązek. Dyrektoryat wezwał swoią odezwą wszystkich inwalidów, którzy ieszcze mogą broń dźwigać, aby się udali na nowo do służby woyskowey; poszło ich iuż bardzo wielu; na ich dawnieyszą służbę bedzie osobliwszy wzgląd.

W śrzodku samey Wandy leży miasteczko, pod nazwiskiem S. Jerzego, którego mieszkańcy zupełnie republikanami się pozostali. Niedawno zaczęli Szuanie attakować to mieysce w 4000. ludzi, i grozili rabunkiem i ogniem; lecz mieszkańcy bronili się iak nayodważniey przez 4. dni, poki wiadomość, iż 8000. woluntaryuszów spieszy im na pomoc, nieodstraszyła Szuanów.

Na d. 5. t. m. upłynął iuż przeznaczony ustawą termin, którym nakazała, iż potym czasie niebedą więcey przyymowane afsygnata 100. liw. za ieden, tylko całkowitą część, potrzeba będzie w gotowych pieniądzach zapłacić. Z tym wszystkim kazał wczoray Dyrektoryat przybić rezolucyą, którą ieszcze zezwala dla obywatelow Paryzkich, iż afsygnaty do 20. Stycznia będą od nich przyymowane, lecz nie w tey wartości iak dotąd. Kasierom rozkazał, izby inaczey nieprzyymowali afsygnatów, iak podług teraźnieyszego biegu z potrąceniem 30. od sta. W departamentach gdzie iak wiadomo, przepisany termin ieszcze nieupłynał, mogą mieszkańcy do 20. swoię część w afsygnatach, 100. liw: za ieden odnosić. Wydrukowana iuż tu lista wszystkich klafs tuteyszych mieszkańców, przykładaiących się do przymuszoney pożyczki. Bardzo wielu bogatych samoistów, skarżą się iż są wysoko otaxo-

wanemi, albo raczey mówią, iż wcale nie byli powinni bydź taxowanemi. Wielu prywatnych ludzi, aby złożyć swoię część musieli poprzedać kleynociki i inne drogie sprzęty. Administracya departamentu Paryzkiego, kazała przybić odezwę, w którey zachęca na nowo wszystkich obywatelów, aby sie ze wszystkich sił przykładali do tey pożyczki. Patryoci pochlebiaią sobie, iż przez tę pożyczkę w samych gotowych pieniądzach 600. millionów, a w afsygnatach, lub w odpowiadaiących im innych rzeczach wartości, 1,500. millio: do skarbu wnidzie; niektórzy biorą tę rachube za wysoką trochę.

Przed kilką dniami wykradziono tuteyszemu pisarzowi, z przymuszoney pożyczki wiele kleynotów, złota i afsygnatów; całą kradziesz rachuią na kilka millionów. Afsygnaty, ponieważ iuż były przekryślone zostawili nazad. W Palais Royal poaresztowano znowu wiele lichwiarzów.

Xżęta Choiseul i Montmorency, są bardzo dobrze w swoim więzieniu w Kale traktowani; pozwolono im wszystkich wygód, a nawet książek i instrumentow muzycznych dla ich zabawy. Spomnieni więźniowie zostali iuż od złożoney na to kommifsyi rozsądzonemi, ale ieszcze niepozyskali swoiey wolności, ani pozwolenia żeby byli zamienieni, ponieważ niezachowano zupełney formalności w ich sprawie.

Podług nadeszłych wiadomości z Zachodnichindyy, woyska Angielskie są bardzo w St. Domingo osłabione przez choroby i bitwy. W Port au Prince, St. Nicola Molle i innych mieyscach, które ieszcze w ich ręku są, trzymaią ich nasze woyska i murzyny w blokadzie.

Żeby znowu zaprowadzić przemysł w Lyonie, podał minister wewnętrzny, rożne pytania do tamteyszego handlowego kolegium, ktore się do teraźnieyszego tamteyszych rękodzieł i fabryk stanu ściągaią, żeby mu o wszystkim dokładny rapport podało.

Zawiaduiący tu teraz Hiszpańskiemi interefsami Don Alfons d'Aiguire, był iuż w tym samym charakterze używanym w Hadze i Petersburgu, a na ostatek przyszedł do gabinetu Madryckiego. — Dla Francuz: posła do Hiszpanii, wyznaczono wgotowych pieniądzach 150,000. liw. a dla sekretarza legac. i 24,000. roczney pensyi; pod dawnym rządem żaden poseł niemiał tego.

Koszta nasze na przyszłą kampanią podaią niektore dzisieysze dzienniki na 90,000 millionow w afsygnatach.

Pomiędzy obcemi dyplomatyki osobami, był także ostatnią razą i Hrabia Löwenhielm poseł Szwedzki do Hollandyi Dyrektoryatowi prezentowany. — Dyrektoryat ma w krotce podać ciału prawodawczemu teraźnieyszy stan Francyi.

Położenie naszey stolicy niepodpada żadney odmianie. Pożyczka przymuszona po całym kraiu dochodzi, ale dotąd ieszcze niepodnosi papierowey monety do ceny pieniędzy, czegobyśmy sobie bardzo życzyli. Luidor spadł przecię w tych dniach z 5400 do 4500 liw.

Deputowany, ktory niedawno z departamentow wystawionych na rabunki Szuanow powrocił, wydał w iednym dzienniku tuteyszym swoie uwagi względem tey woyny, owey plagi ciała politycznego. Oto są iego słowa: "Woyna Szuanow wszczęła się przed dwiema laty pod Witre w departamencie d'Isle & Vilaine. szczep tey hordy rozboynikow, uformował się w ten czas kiedy Talmon attakował Grandvilla; szczątki przegraney pod Mans pomnożyły iego wzrost. Rak ten polityczny zaraził dzisiay większą część dawney Bretanii, Normandyi, Mainy i Anjou; od Alancon aż do Orientu, a od Angers aż do Witre, znaydzie wszędzie Szuanow. Od Rennes aż do Nantes i do Witre, codziennie się probuią z republikanami; ale w innych stronach są rowno podłemi iak i okrutnemi: w nocy udaią się kryiomo do domow patryotow, i wyrzynaią ich bez miłosierdzia; a szczegolniey godzą przeciwko członkom powagi konstytucyyney, i tym, których maią w porozumieniu, iż ich wydali. Powiedziano, iż wszyscy mieszkańcy wsiów w tym kraiu, o którym wyżey mówiłem są Szuanami, a to nieprawda: wieść tę rozpuścili, tylko ci ludzie, którzy

chcieli, żeby im pozwolono zabiiać ich i rabować podług upodobania. Lecz niestęty aż nadto im się udało! Obywatele kochaiący szczerze swoię oyczyznę, pytaią się dziś siebie samych, kto więcey ludzi bezzbroynych wybił, czy Szuanie, czy też niektórzy republikanie niegodni tego imienia. Tym to sposobem, ludzie wyniesieni na wysokie rangi, których się boia postradać, rekrutuia dla Szuanów, tak iak Karyer rekrutował dla Charetta. Aż nad to długo mówiono do żołnierzy: niezabiiramy wiecey brańców, co ma znaczyć w ich ięzyku: dysponuiemy podług naszego upodobania życiem naszych spółobywateli. Złożoną moc przez ustawy w ręce powag konstytucyynych, częstokroć sobie woyskowi przywłaszczaia, a gardząc ustawami, osobliwie artykułem 291. konstytucyi, idą bez rekwizycyi, rabuią i roztrzelaia nieszczęśliwych. Bardzo wiele rolników, którzy są offiarą Szuanów, rozwiozłości woyskowych i złości kilku szczególników miast, którzy we dnie deklamuią przeciw Szuanom, a w nocy bawią się ich rzemiosłem. Niewidziałem tylko iednego officyera wyższego od innych, ktory z pomyslnością prowadził woynę, Jenerała adiutanta Crublier, ponieważ sam tylko używa prawdziwych srzodków. Boishardy wódz Szuanów, uposarzył się w miescie swego urodzenia Brehan, pomiędzy Lambale i Moncontur; ściągnął do siebie Cormartin, Solignac, Sauterau i wiele innych, którzy tam ustawną rzeź czynili; Crublier ich potrafił rozpruszyć.

Na sessyi 4 dekretowała nakoniec Rada pięciuset, iż deputowany J.J. Aime iest od ciała prawodawczego oddalonym, i że aż do pokoiu niemoże żadnego publicznego urzędu odbywac. (W Radzie starszych ieszcze spory wzgledem tego dekretu nieskończone.) — Faulion żądał aby natychmiast względem wolnosci druku, wyznaczona do tego kommissya zdała rapport. Z zatrwożeniem, mowi, dowiedziałem się o surowych środkach, których Dyrektoryat użył przeciwko niektórem dziennikarzom, kazawszy ich aresztować. (Tęgie mruczenie). Do porzadku dniowego, do porzadku! zawołali niektórzy! Kilku się temu przeciwiło; ale większa liczba krzykneła: przecz z Szuanami; porządek dniowy był wnet przyiety. — Dyrektoryat przysłał dwa poselstwa: w pierwszem wzywał ciało prawodawcze, do surowych srzódkow, przeciwko nieprzyiaciołom wolnosci, którzy chcą zatamować bieg monety po departamentach. W drugiem, okazywał wielki uszczerbek i zamieszanie, iż z 11,000 dekretów, które konwencya wydała 3000 tylko drukowanych iest. — Roztrząsnienie tych poselstw oddane kommissyom

Na sessyi 5 wyznaczyła Rada pięciuset kommissyą aby iey zdała raport, względem wsparcia patryotow Korsykańskich. Liczba ich wynosi do 2000, którzy się bardzo w biednym stanie znayduią. — Niedawno proponował Dyrektoryat, aby marynarstwo inaczey urządzić. Jeden członek z wyznaczoney do tego kommissyi, radził iż niemasz co dodać do dekretu 24 Paźdz: tylko, niechay go Dyrektoryat do wykonania doprowadzi. Wkrotce nastąpi finalna rezolucya.

Na sessyi d. 7. t. m. posłał Dyrektoryat Radzie pięciuset rożne poselstwa: w pierwszem żądał, aby obmyślono fundusz 3 mill: na wydatki wydziału 7go ministra. Potym iż wyznaczone fundusze dla ministra wewnętrznego iuż wyszły; żąda tedy na nowo 20 mill. w gotowych pieniądzach. W drugim żąda odmiany, w urzadzeniu handlowym roku 1673 W trzecim, surowych środków, przeciwko publicznym nierządnicom.

Z Düsseldorf dnia 6 Stycznia.

Stosownie do zawartego zawieszenia broni, Francuzi rozciągną się w Bergium aż do miasta Solingen kwatera. Do samego Solingen nie przyydą ani Austryacy, ani Francuzi; dla pierwszych iest Sieg, a dla drugich Wupra przeznaczone na graniczną linią: przedział pomiędzy temi rzekami iest wolny od wszelkiey kwatery. Zobopolne forpoczty niemogą przestąpić tey linii. Około szańcow pod Düsseldorf, pracuią pomimo tego znaywiększem pospiechem.

Kondycye autentyczne, zawartego zawieszenia broni, pomiędzy Jenerałem Austryackim Kray i Francuzkim Marceau, umocowanemi z obydwoch stron od głównych kommend.

Art. Od daty 31 Grudnia 1795 ustaia nieprzyiacielskie kroki pomiędzy obiema armiami; i dopoty się niemogą rozpocząć, dopoki strona, która będzie chciała zerwać zawieszenie broni nieostrzeże 10 dni pierwey drugiey strony. Art. 2 To ostrzeżenie powinno bydź zrobione na piśmie, i posłane przez officyera, który poty zostanie w zakładzie, poki te 10 dni nieupłyną. Art. 3. Położenie obydwoch armiy i ich forpocztow, zostanie takie iakim teraz iest, wyiąwszy, gdyby się poźniey ugodzono na iakie w tey mierze odmiany. Gdyby wynikło z tey okazyi iakie zakłocenie, kommendanci forpocztow, obydwoch armiy roztrychną pomiędzy sobą zachodzące trudności. Art. 4. Zadna strona niebędzie mogła żadnego mieysca obiąć, poki niebędzie od drugiey poprzedniczo opuszczone. Art. 5. Patrole niebędą zasięgały, za przeznaczona sobie linią. Art. 6. Forpoczty Austryackie, zostaną się przy swoiey teraźnieyszey linii, od Eckenhausen aż do Koppsztein; z tamtąd pociągną się przez Simmerbach, przez Thaun az za Nahe, a po tamtym brzegu tey rzeki, aż do Neunkirchen; potym rozciągną się od Ottweiler wzdłuż rzeki Bliefs. Art. 7. Woyska Francuzkie będą trzymały linią Niederbach, Mannsbach, Forsthans, Gellweiller, Creyron, Arweiler, Jdar i Nockenthal, i rozciągną się od drugiey strony Nahe, aż do Sellbach, a bokiem od Bliefs, aż do Ottweiler. Art. 8. Te mieysce, które nie są zaięte forpocztami, zostaną się wolne, niebędzie tam można postawić tylko straz tych woysk, które ią opuszczą.

Z Ratysbony dnia 12 Stycznia.

Dnia czorayszego otwarto na seymie Rzeczy protokół względem zezwolenia na nowy podatek w rzymskiech miesiącach. W kolegium elektorów kroskował Elektór Trewirski, Czeski, i Saski; pierwsi dwaj dali kreski na pozwolenie 100 miesięcy rzymskich. Saski dał kręskę na summę nieograniczoną, która się ma dobrowolnie złożyć. W kolegium Xżąt, przyszło aż do kreski Halbersztadu; z pomiędzy Prowincyy Austryackich, Bamberg, Wurzburg, Eichsztad, Augspurg i Brunszwik-Wolfenbuttel dali kreski na 100 miesięcy. Inne prowincye żądały, aby się protokół został otwartym. Podług wszelkiego podobieństwa zezwolą na 100 miesięcy rzymskich.

Hrabia Lehrbach Minister stanu Dworu Cesarskiego; powrocił iuż z swoiey podroży z Fussen, gdzie był poiechał oddać uszanowanie Królewnie Francuzkiey. Hrabia Görts Minister Króla Pruskiego na seymie Rzeszy, powrocił także z Anspach, gdzie był poiechał dla rozmowienia się ustnie z Baronem Hartenberg.

Przeszło tu iescze tędy korpus od kilku set husarow, które idą do armii Austryackiey.

Z Bazylei dnia 9. Stycznia.

Hrabia Carletti wyiechał d. 4 ztąd do Florencyi. Niebył u nikogo, tylko u iednego Ministra Cesarskiego P. Dagelmann. Pomiędzy swemi znaiomemi pokazał się bardzo przywiązanym do rewolucyi Francuzkiey. Pomiędzy innemi rzeczami dał się z tym słyszeć: iż przyczyna iego oddalenia pochodzi iedynie, z powodu odiazdu Królowney napisanego billetu; z reszta uczynił Rzeczypospolitey wielkie usługi, i łatwo tę osobiście go dotykaiącą niesprawiedliwość z niesie, byleby tylko Rzeczpospolita przy swoiey nowey konstytucyi szczęśliwą była.

Do Konstantynopola przeznaczony Hollenderskie poseł P. Deeden, pozyskał Cesarski pass, ale tylko pod imieniem partykularnego człowieka, aby mogł przez Tyrol do Wenecyi przeiechać, a z tamtąd się do Kostantynopola uda. Wyiechał ztąd dnia 2. t. m.
